

บทที่ 3

มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองนักท่องเที่ยว

จากที่ได้ทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังที่ได้กล่าวมาในบทที่ 2 นั้น พบว่ามีประเด็นปัญหาและเป็นประเด็นสำคัญของการศึกษาในครั้งนี้ ส่วนในบทนี้จะเป็นการทบทวนกฎหมายของต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย เครือรัฐออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร ราชอาณาจักรนอร์เวย์ และกฎหมายไทย ประกอบด้วย ตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 และตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 เพื่อนำส่วนที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการวิเคราะห์ในประเด็นปัญหาการเตรียมการขอใช้เที่ยวยานักท่องเที่ยว และปัญหาเกี่ยวกับหลักประกันสำหรับการชำระราคาคืนแก่นักท่องเที่ยวตามสัดส่วน โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 มาตรการทางกฎหมายต่างประเทศ

- (1) เครือรัฐออสเตรเลีย
- (2) สหราชอาณาจักร
- (3) ราชอาณาจักรนอร์เวย์

ส่วนที่ 2 มาตรการทางกฎหมายไทย

- (1) พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

ซึ่งแต่ละส่วนมีรายละเอียดดังนี้

3.1 มาตรการทางกฎหมายต่างประเทศ

3.1.1 เครือรัฐออสเตรเลีย

การควบคุมการประกอบธุรกิจนำเที่ยวในเครือรัฐออสเตรเลีย เมื่อพิจารณาแล้วมีรายละเอียดดังจะกล่าวต่อไปนี้

การควบคุม ดูแล กำกับในการประกอบธุรกิจนำเที่ยว ตาม Travel Agents Act จะต้องมียกเว้นหลักเกณฑ์ รายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว รวม

ไปถึงตัวแทนการเดินทาง เพื่อเป็นการทำให้นักท่องเที่ยวที่มีความอุ่นใจว่าตนเองจะได้รับความคุ้มครองและทำให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากต่างประเทศมีความเชื่อมั่นว่าตัวแทนการเดินทางและผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวที่ได้รับใบอนุญาตมานั้นจะทำหน้าที่และให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ในแต่ละรัฐของเครือรัฐออสเตรเลีย หลักเกณฑ์ รายละเอียดต่างๆเกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตประกอบการธุรกิจนำเที่ยวจะมีความแตกต่างกันออกไป แต่เนื้อความที่เป็นสาระสำคัญของตัวกฎหมายจะยังคงมีลักษณะที่คล้ายๆกัน

ในกรณีที่ตัวแทนการเดินทางหรือผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวโดยไม่ได้มีการขอรับใบอนุญาต ตาม Travel Agents Act นั้น ได้มีการกำหนดบทลงโทษไว้แก่ผู้ที่ไม่ได้มีการขอรับใบอนุญาตโดยจะมีทั้งในส่วน of โทษจำคุกและโทษปรับ โดยขึ้นอยู่กับแต่ละรัฐว่าจะกำหนดไว้เป็นเช่นไร¹

ส่วนกรณีที่ผู้ใดให้การช่วยเหลือกับตัวแทนการเดินทาง ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ที่ไม่ได้มีการขอรับใบอนุญาตไว้ ในการนำบริการหรือสินค้าต่าง ๆ มาให้ ตาม Travel Agents Act นั้น ได้มีการวางหลักเกณฑ์ว่า ให้ถือว่า ผู้นั้นเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิด²

อีกทั้ง ตาม Travel Agents Act นั้น ยังได้มีการวางหลักเกณฑ์อีกว่า ผู้ที่ให้การช่วยเหลือตัวแทนการเดินทางที่ไม่ได้มีการขอรับใบอนุญาตไว้ แม้จะเป็นตัวแทนการเดินทางที่ได้ขอรับใบอนุญาตแล้วก็ตาม แต่ให้ถือว่า ผู้นั้นเป็นกระทำความผิด³

---

¹ Travel Agents Act 1988 (Qld), Section 12 (3)

Where a person is convicted of an offence against subsection (1), the court by which the conviction is recorded shall order the person to pay to the Crown an amount estimated by the court to be the amount of the profit that has accrued to the person or any other person with whom the person has a business or personal association in consequence of the commission of the offence.

² Travel Agents Act 1986 (NSW), Section 40 (7)

A person who, in the course of carrying on a business, provides an unlisted person with goods or services for disposal in a manner that would constitute the carrying on by the unlisted person of business as a travel agent shall be deemed to have aided, abetted, counselled and procured the carrying on by the unlisted person of business as a travel agent

³ Travel Agents Act 1986 (NSW), Section 40 (6)

Where an act or omission referred to in subsection (3) was the act or omission of a person who, at the time of the act or omission, was an unlisted person, any other person who, in the course of carrying on a business, provided the unlisted person with goods or services in relation to which the act or omission occurred

นอกจากนี้ ในเครือรัฐออสเตรเลียยังมี Department of Consumer Affair, Fair Trading หรือ Business License Office ซึ่งเป็นองค์กรที่ทำการควบคุม ดูแล การประกอบธุรกิจนำเที่ยว ตาม Travel Agents Act สามารถดำเนินคดีกับผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ตัวแทนการเดินทาง ที่ก่อให้เกิดความเสียหายใด ๆ แก่นักท่องเที่ยวแทนผู้เสียหายที่เป็นตัวนักท่องเที่ยวได้

ทั้งนี้ ยังรวมไปถึงสามารถถอนใบอนุญาตจากตัวแทนการเดินทางได้ หากพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สมควรที่ได้รับใบอนุญาตต่อไป ทั้งนี้เนื่องมาจากกรณีต่างๆดังต่อไปนี้ ยกตัวอย่างเช่น ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการถือใบอนุญาต เป็นผู้ที่กระทำความผิดตามกฎหมายอื่น และ Travel Agents Act ใบอนุญาตได้มาในลักษณะที่ผิดกฎหมาย เป็นต้น⁴

ในการบังคับใช้กฎหมายตาม Travel Agents Act ต่อตัวแทนการเดินทางทั้งที่เป็นนิติบุคคลและบุคคลธรรมดาได้ให้คำนิยาม การประกอบธุรกิจนำเที่ยวของตัวแทนการเดินทางไว้ว่า คือ ผู้เตรียมขายหรือผู้ขายหรือโฆษณาเพื่อเตรียมขายหรือจะขาย

- (1) สิทธิการนำเที่ยว
- (2) สิทธิการนำเที่ยวและสถานที่พัก

จากคำนิยามดังกล่าวข้างต้น จะทำให้เห็นว่า การที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ตัวแทนการเดินทาง จะมีการให้บริการใด ๆ เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจนำเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว บุคคลนั้นก็จะต้องมีใบอนุญาตโดยถูกต้องตามกฎหมายด้วย⁵

นอกจากนี้ ในเครือรัฐออสเตรเลียยังมี Trade Practice Act 1974 ได้กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ต้องให้บริการอย่างมีอาชีพและการดูแลที่สมควรตามความประสงค์ด้วย⁶

shall, for the purposes of subsections (3), (4) and (5) but in relation only to the act or omission in so far as it involved those goods or services, be deemed to have, at the time of the act or omission, carried on business as a travel agent in partnership with the unlisted person.

⁴ เสาวภาคย์ วัลย์มาลี. (2553). *ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับสัญญานำเที่ยวแบบเบ็ดเสร็จ (แพ็คเกจทัวร์)*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายธุรกิจ, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 87-89.

⁵ Travel Agents Act 1988 (Qld), Section 9 (1)

For the purposes of this Act but subject to this section, a person carries on business as a travel agent if the person, in the course of a business, sells or arranges for the sale of or advertises that he or she is willing to sell or arrange for the sale of--

- (a) rights to travel; or
- (b) rights to travel and accommodation.

⁶ Trade Practice Act 1974 Section 74 (1)

อีกทั้ง Trade Practice Act 1974 ยังได้กำหนดอีกว่า กรณีที่นักท่องเที่ยวทราบเกี่ยวกับจุดประสงค์เฉพาะของบริการ ให้เป็นไปโดยปริยายว่า บริการนั้นจะต้องเหมาะสมกับจุดประสงค์ของการนำเที่ยว⁷

นอกจากนี้ กรณีที่สมาชิกในทัวร์หรือนักท่องเที่ยวมาถึงช้ากว่ากำหนดในการเดินทางขาเข้าหรือขาออก โดยไม่ได้เกิดจากความผิดของสมาชิกในทัวร์หรือนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวมีหน้าที่ต้องช่วยเหลือยาให้กับสมาชิกในทัวร์หรือนักท่องเที่ยวผู้ที่มาถึงช้ากว่ากำหนดในการเดินทางขาเข้าและขาออก อันเนื่องมาจากความผิดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว⁸

กรณีที่สมาชิกในทัวร์หรือนักท่องเที่ยวได้รับความเสียหายจากการที่ไม่ได้เดินทางไปตามรายการนำเที่ยว ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องจัดหาหลักประกันสำหรับการชำระราคาคืนแก่ให้นักท่องเที่ยวตามความเสียหายที่เป็นจริง⁹

3.1.2 สหราชอาณาจักร

กฎหมาย The Package Travel, Package Holidays and Package Tour Regulation 1992 ของ สหราชอาณาจักร ได้มีการวางหลักการในเรื่องที่เกี่ยวกับการควบคุมการประกอบธุรกิจนำเที่ยวไว้ดังต่อไปนี้

The Package Travel, Package Holidays and Package Tour Regulation 1992 เป็นกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมการประกอบธุรกิจนำเที่ยวของสหราชอาณาจักรซึ่งมีทั้งในส่วนที่เป็นข้อตกลงของคู่สัญญากันโดยปริยาย และ บทลงโทษในทางอาญา

In every contract for the supply by a corporation in the course of a business of services to a consumer there is an implied warranty that the services will be rendered with due care and skill and that any materials supplied in connexion with those services will be reasonably fit for the purpose for which they are supplied.

⁷ Trade Practice Act 1974 , Section 74(2)

Where a corporation supplies services (other than services of a professional nature provided by a qualified architect or engineer) to a consumer in the course of a business and the consumer, expressly or by implication, makes known to the corporation any particular purpose for which the services are required or the result that he or she desires the services to achieve, there is an implied warranty that the services supplied under the contract for the supply of the services and any materials supplied in connexion with those services will be reasonably fit for that purpose or are of such a nature and quality that they might reasonably be

⁸ Pupkus & Butkeviciute v Nemirovska t las Bondi Travel [2004] NSWCTTT 540, Australian Travel & Tourism Law, p.304

⁹ Morlin v Overseas Travel Service P/L [2003] NSWCTTT 620, Australian Travel & Tourism Law, p.305

ทั้งนี้ The Package Travel, Package Holidays and Package Tour Regulation 1992 ได้มีการวางหลักคำว่า ตัวแทนการเดินทางกับผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวไว้โดย

ตัวแทนการเดินทาง มีลักษณะเป็นบุคคลหนึ่งบุคคลใดที่นำเสนอในการจำหน่ายหรือจำหน่ายแพ็คเกจต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยว ซึ่งได้มาจากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวที่นำแพ็คเกจมาเก็บเอาไว้

ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว มีลักษณะเป็นบุคคลหนึ่งบุคคลใดที่นำเสนอในการจำหน่ายหรือจำหน่ายแพ็คเกจต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยวและเป็นผู้ซึ่งบริการแพ็คเกจต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยว ทั้งที่ให้ตัวแทนการเดินทางเป็นผู้จำหน่ายแทนหรือจำหน่ายด้วยตนเองโดยตรง ซึ่งจะต้องไม่เป็นการจำหน่ายแพ็คเกจต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยวเพียงชั่วคราว¹⁰

นอกจากนี้ ในสหราชอาณาจักรยังมี Trading Standard Department ซึ่งเป็นองค์กรที่ทำการควบคุม ดูแล การประกอบธุรกิจนำเที่ยว เพื่อให้มีการปฏิบัติตาม The Package Travel, Package Holidays and Package Tour Regulation 1992 สามารถดำเนินคดีกับผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวตัวแทนการเดินทาง ที่ก่อให้เกิดความเสียหายใด ๆ แก่นักท่องเที่ยวแทนผู้เสียหายที่เป็นตัวนักท่องเที่ยวได้

กรณีที่มีความเสียหายเกิดขึ้นมาจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญาของคู่สัญญาระหว่างผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวหรือตัวแทนการเดินทางกับนักท่องเที่ยวสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท¹¹ ได้แก่

(1) ความเสียหายที่เป็นผลสืบเนื่อง (consequential loss) ยกตัวอย่างเช่น โรงแรมการเก็บค่าใช้จ่ายในการจองรถยนต์ รถจักรยานยนต์ แต่โรงแรมของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวกลับไม่มีที่จอดรถให้กับนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการโรงแรม

(2) ความเสียหายที่มาจากมูลค่าส่วนต่าง (difference in value) ยกตัวอย่างเช่น ตามสัญญาผู้มาใช้บริการโรงแรมหรือนักท่องเที่ยวต้องการที่จะพักห้องสวีทหรือดีลักซ์ แต่ในความเป็นจริง กลับได้ห้อง Standard หรือ ห้องธรรมดา กรณีดังกล่าวเป็นกรณีที่ผู้มาใช้บริการโรงแรมหรือนักท่องเที่ยวได้รับบริการจากทางโรงแรมในระดับที่ต่ำกว่ามาตรฐานตามที่ได้ทำสัญญากันไว้แต่แรก ฉะนั้น ผู้มาใช้บริการโรงแรมหรือนักท่องเที่ยวสามารถความเสียหายที่เป็นส่วนต่างในมูลค่าของห้องสวีทหรือดีลักซ์กับห้อง Standard หรือ ห้องธรรมดาได้

¹⁰ The Package Travel, Package Holidays and Package Tour Regulation 1992, Section 2

In these Regulations “organizer” means the person who, otherwise than occasionally, organises packages and sells or offers them for sale, whether directly or through a retailer “retailer” means the person who sells or offers for sale the package put together by the organiser

¹¹ เสาวภาคย์ วัลย์มาลี. อ่างแล้วเชิงอรุณที่ 4. หน้า 90.

กรณีของการกำหนดค่าเสียหายที่เกิดขึ้นมาจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญาของคู่สัญญาระหว่างผู้ประกอบการนำเที่ยวหรือตัวแทนการเดินทางกับนักท่องเที่ยว ได้มีการวางหลักเอาไว้ว่า ศาลมักจะให้ค่าเสียหายที่มีใช้ตัวเงินไปด้วย นอกจากค่าเสียหายที่เป็นตัวเงินแล้ว เพราะสัญญาของคู่สัญญาระหว่างผู้ประกอบการนำเที่ยวหรือตัวแทนการเดินทางกับนักท่องเที่ยว นั้น เป็นสัญญาที่มีความเป็นเอกลักษณ์ โดยเฉพาะแตกต่างจากสัญญาทั่วไป จึงมีการกำหนดค่าเสียหายที่มีใช้ตัวเงินขึ้น และยึดถือว่าเป็นบรรทัดฐานในการตัดสินของศาลในเรื่องดังกล่าวเรื่อยมา¹²

สำหรับ ในเรื่องรายละเอียดที่ต้องมีในเอกสารการโฆษณาหรือชี้ชวนเกี่ยวกับรายการนำเที่ยว ตาม The Package Travel, Package Holidays and Package Tour Regulation 1992 ได้มีการวางหลักเอาไว้โดยให้ผู้ประกอบการนำเที่ยวจัดทำเป็นเอกสารซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังนี้

จุดหมายปลายทาง วิธีการ ลักษณะและประเภทของการขนส่งที่ใช้

รูปแบบของที่พักร สถานที่ตั้ง ประเภทและระดับความสะดวกสบายและลักษณะพิเศษของนักท่องเที่ยวภายใต้กฎของประเทศสมาชิกซึ่งเป็นประเทศเจ้าบ้านที่เกี่ยวข้อง

กำหนดการเดินทาง

จำนวนเงินหรือสัดส่วนของราคาอย่างใดอย่างหนึ่งที่จะต้องชำระและกำหนดเวลาที่ต้องชำระส่วนที่เหลือ

ข้อมูลทั่วไปที่จำเป็นเกี่ยวกับหนังสือเดินทางและการประทับตราในหนังสือเดินทาง หรือข้อกำหนดในเรื่องสุขภาพสำหรับการเดินทางหรือการพักอาศัย

แผนเกี่ยวกับอาหาร

การเตรียมการค่าใช้จ่ายยวดยานสำหรับนักท่องเที่ยวซึ่งมาถึงล่าช้าในการเดินทางขาเข้าและขาออก อันเกิดจากผู้ประกอบการนำเที่ยวหรือตัวแทนการเดินทาง

การจัดเตรียมหลักประกันสำหรับการชำระราคาคืนแก่นักท่องเที่ยวตามสัดส่วน

จำนวนบุคคลที่น้อยที่สุดที่สามารถจัดรายการนำเที่ยวได้และระยะเวลาในการบอกกล่าวการยกเลิกแก่นักท่องเที่ยว¹³

¹² Jarvis v Swans Tours Ltd. [1973] 1 QB 233 (Retrieved August 27, 2019 from www.lexisnexis.com)

¹³ The Package Travel, Package Holidays and Package Tour Regulation 1992 , Section 4

(1) No organiser or retailer shall supply to a consumer any descriptive matter concerning a package, the price of a package or any other conditions applying to the contract which contains any misleading information.

(2) If an organiser or retailer is in breach of paragraph (1) he shall be liable to compensate the consumer for any loss which the consumer suffers in consequence.

3.1.3 ราชอาณาจักรนอร์เวย์

การควบคุมการประกอบธุรกิจนำเที่ยวของราชอาณาจักรนอร์เวย์ ตาม The Package Tour Act, 1995 มีสาระสำคัญดังนี้

กรณีของการเตรียมหลักประกันในธุรกิจนำเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยว สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะด้วยกันคือ

(1) การเตรียมหลักประกันในธุรกิจนำเที่ยวในลักษณะโดยภาพรวม ซึ่งก็คือ เป็นการครอบคลุมถึงการเตรียมหลักประกันในกรณีต่าง ๆ ที่มากกว่าการเตรียมหลักประกันในลักษณะที่แยกออกเป็นรายๆ

The Package Travel, Package Holidays and Package Tour Regulation 1992, Section 5

(1) Subject to paragraph (4) below, no organiser shall make available a brochure to a possible consumer unless it indicates in a legible, comprehensible and accurate manner the price and adequate information about the matters specified in Schedule 1 to these Regulations in respect of the packages offered for sale in the brochure to the extent that those matters are relevant to the packages so offered.

SCHEDULE 1

Information to be included (in addition to the price) in brochures where relevant to package offered

1. The destination and the means, characteristics and categories of transport used.
2. The type of accommodation, its location, category or degree of comfort and its main features and, where the accommodation is to be provided in member State, its approval or tourist classification under the rules of that member State.
3. The meals which are included in the package.
4. The itinerary.
5. General information about passport and visa requirements which apply for British citizens and health formalities required for the journey and the stay.
6. Either the monetary amount or the percentage of the price which is to be paid on account and the timetable for payment of the balances.
7. Whether a minimum number of persons is required for the package to take place and, if so, the deadline for informing the consumer in the event of the cancellation.
8. The arrangements (if any) which apply if consumers are delayed at the outward or homeward points of departure.
9. The arrangements for security for money paid over and for the repatriation of the consumer in the event of insolvency

(2) การเตรียมหลักประกันในธุรกิจนำเที่ยวในลักษณะที่แยกออกเป็นรายๆ ซึ่งก็คือ เป็นการที่บริษัทที่รับประกันภัยหรือธนาคารรับหน้าที่ในการค้ำประกันให้กับบุคคลในแต่ละราย

กรณีที่นักท่องเที่ยวมีข้อเรียกร้องใด ๆ กับผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว รวมไปถึงการที่นักท่องเที่ยวมาถึงล่าช้าในการเดินทางขาเข้าและขาออก อันเกิดจากผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวหรือตัวแทนการเดินทางตัวแทนการเดินทางมีหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบในกรณีดังกล่าวด้วย เว้นแต่ จะตกอยู่ในความรับผิดชอบของกองทุนรับประกันทัวร์ในธุรกิจนำเที่ยว (Tour Guarantee Fund)

ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิที่ตัวแทนการเดินทางจะไล่เบี้ยเอากับผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว หากได้ชำระค่าเสียหายต่อนักท่องเที่ยวไปแล้ว¹⁴

กรณีที่นักท่องเที่ยวได้รับความเสียหายจากการถูกยกเลิก (Cancelled) ในการเดินทางตามสัญญาที่ทำไว้ระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวหรือตัวแทนการเดินทางกับนักท่องเที่ยวผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวต้องเตรียมหรือเตรียมการสำหรับการชำระราคาคืนแก่นักท่องเที่ยวตามความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง¹⁵

3.2 มาตรการทางกฎหมายไทย

3.2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 77¹⁶ กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่า รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่

¹⁴ สาวิตรี ชีร์เสนี. (2547). *มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองนักท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณีการซื้อบริการรายการนำเที่ยวแบบเหมาจ่าย*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. หน้า 28-30.

¹⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 31-32.

¹⁶ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

มาตรา 77 รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกชั้นตอนเมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยรับฟังความคิดเห็น

สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้า เพื่อไม่ให้เป็นการแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้ โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกชั้นตอนเมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนา กฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่เป็นพึง กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามชั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง

3.2.2 พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2559

1) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 กำหนดให้คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้¹⁷

ของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่เป็น พึงกำหนดหลักเกณฑ์ การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามชั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง

¹⁷ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 มาตรา 12 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดแผนงานและมาตรการต่าง ๆ เกี่ยวกับการส่งเสริม พัฒนา และกำกับดูแลธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

(2) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

(3) ออกระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรฐานการประกอบธุรกิจนำเที่ยวและมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของมัคคุเทศก์และผู้นำเที่ยวที่จะพึงปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยว และความรับผิดชอบที่มีต่อนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ตลอดจนค่าตอบแทนหรือความคุ้มครองที่มัคคุเทศก์และผู้นำเที่ยวจะพึงได้รับจากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว

คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์สามารถประกาศกำหนดเขตพื้นที่ในท้องถิ่น ชุมชนแห่งใดแห่งหนึ่ง เพื่อให้มัคคุเทศก์ที่ได้รับการยกเว้นคุณสมบัติว่าจะต้อง มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี บริบูรณ์ในวันที่ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ หรือ สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือ เทียบเท่าในสาขามัคคุเทศก์หรือสาขาการท่องเที่ยวที่มีวิชาเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ หรือสำเร็จการศึกษา ระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในสาขามัคคุเทศก์หรือสาขาการท่องเที่ยวที่มี วิชาเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ไม่น้อยกว่าที่คณะกรรมการกำหนด หรือได้รับวุฒิปัตตราได้ผ่านการฝึกอบรม วิชามัคคุเทศก์ตามหลักสูตรและสถานฝึกอบรมที่คณะกรรมการกำหนด หรือ ผ่านการทดสอบ ความรู้ความสามารถในการเป็นมัคคุเทศก์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศ กำหนด ทำหน้าที่มัคคุเทศก์ได้ อีกทั้งยังกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการ ท่องเที่ยวในท้องถิ่น และชุมชนนั้นได้อีกด้วย

ออกระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรฐานการประกอบธุรกิจนำเที่ยวและมาตรฐานการ ปฏิบัติหน้าที่ของมัคคุเทศก์และผู้นำเที่ยวที่จะต้องปฏิบัติกับนักท่องเที่ยว และความรับผิดชอบที่มีต่อ นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว รวมทั้งค่าตอบแทน ความคุ้มครองที่มัคคุเทศก์และผู้นำ เที่ยวจะได้รับจากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวด้วย

พิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน โดยในกรณีที่จำนวนเงินที่ส่งจ่าย จากกองทุนต่ำกว่าความเสียหายที่นักท่องเที่ยวได้รับ คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์จะ สั่งให้นายทะเบียนจ่ายเงินจากกองทุนเพิ่มเติมให้แก่นักท่องเที่ยวตามที่คณะกรรมการกำหนด และ แจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวส่งเงินจำนวนดังกล่าวชดใช้กองทุนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่

(4) ประกาศกำหนดเขตพื้นที่ในท้องถิ่นหรือชุมชนใดเพื่อให้มัคคุเทศก์ซึ่งได้รับการยกเว้นคุณสมบัติ ตามมาตรา 51 ทำหน้าที่มัคคุเทศก์ รวมทั้งกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวใน ท้องถิ่นหรือชุมชนนั้น ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

(5) ออกระเบียบเกี่ยวกับการเปิดบัญชีเงินฝากและการเบิกจ่ายจากบัญชีเงินฝากสำหรับหลักประกันที่ เป็นเงินสดตามมาตรา 18 รวมทั้งการคืนหลักประกันตามมาตรา 39

(6) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ในการสอบหาข้อเท็จจริงและการวินิจฉัยของนายทะเบียนตาม มาตรา 40

(7) ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการจ่ายเงินชดเชยให้แก่นักท่องเที่ยวซึ่งได้รับ ความเสียหายจากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา 41

(8) พิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

(9) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเก็บรักษาและการบริหารเงินและทรัพย์สินของกองทุนตาม มาตรา 71

(10) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี

ได้รับแจ้ง เว้นแต่คณะกรรมการจะเห็นว่าความเสียหายที่ต้องจ่ายเพิ่มเติม นั้น ไม่ใช่เป็นความผิดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว จะไม่สั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวส่งเงินจำนวนดังกล่าวชดใช้กองทุนก็ได้ หรือ กรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายนั้นหรือรับผิดชอบเพียงบางส่วน และเป็นกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวได้จ่ายเงินชดใช้กองทุนตามคำสั่งของนายทะเบียนแล้ว หรือ ในกรณีที่นายทะเบียนได้หักเงินจากหลักประกันที่วางไว้ตามมาตรา 18¹⁸ ส่งคืนกองทุนและผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวได้วางหลักประกันเพิ่มจนครบถ้วนแล้ว คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์สามารถสั่งให้นายทะเบียนจ่ายเงินกองทุนคืนให้แก่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวทั้งหมดหรือตามส่วนที่ไม่ต้องรับผิดชอบก็ได้แล้วแต่กรณี

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการสอบหาข้อเท็จจริงและการวินิจฉัยของนายทะเบียน ในกรณีที่มิใช่ผู้ร้องเรียนหรือปรากฏต่อนายทะเบียนว่านักท่องเที่ยวผู้ใดได้รับความเสียหายจากการที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงเกี่ยวกับธุรกิจนำเที่ยวหรือตามที่ได้โฆษณาหรือชี้ชวนไว้¹⁹

ออกระเบียบเกี่ยวกับการเปิดบัญชีเงินฝากและการเบิกจ่ายจากบัญชีเงินฝากสำหรับหลักประกันที่เป็นเงินสด รวมทั้งการคืนหลักประกันให้กับผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวในกรณีที่ใบอนุญาตสิ้นสุดลง²⁰

¹⁸ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 18 ผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา 16 และมาตรา 17 ต้องวางหลักประกันเป็นเงินสดหรือหนังสือค้ำประกันของธนาคารต่อนายทะเบียนเพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามจำนวนเงินที่กำหนดในกฎกระทรวง.

¹⁹ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 40 เมื่อมีผู้ร้องเรียนหรือปรากฏต่อนายทะเบียนว่านักท่องเที่ยวผู้ใดได้รับความเสียหายจากการที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงเกี่ยวกับธุรกิจนำเที่ยวหรือตามที่ได้โฆษณาหรือชี้ชวนไว้ หรือตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนดำเนินการสอบหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยโดยเร็วและเป็นธรรม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ในการดำเนินการสอบหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนรับฟังคำชี้แจงของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งถูกกล่าวหาประกอบด้วย

²⁰ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 39 หลักประกันที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยววางไว้ตามมาตรา 18 ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีตราบเท่าที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวยังไม่พ้นจากความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่ใบอนุญาตสิ้นสุดลง ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวจะขอรับคืนหลักประกันที่วางไว้พร้อมทั้งดอกเบี้ยได้ก็ต่อเมื่อได้ชำระหนี้ที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้เสร็จสิ้นแล้ว

กำหนดแผนงานและมาตรการต่าง ๆ เกี่ยวกับการส่งเสริม พัฒนา และกำกับดูแลธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ และ เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเก็บรักษาและการบริหารเงินและทรัพย์สินของกองทุน และ ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการจ่ายเงินชดเชยให้แก่นักท่องเที่ยว ซึ่งได้รับความเสียหายจากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ในกรณีที่ปรากฏผลจากการสอบหาข้อเท็จจริง ว่านักท่องเที่ยวได้รับความเสียหายจากการที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงเกี่ยวกับธุรกิจนำเที่ยวหรือตามที่ได้โฆษณาหรือชี้ชวนไว้²¹

สำหรับคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวนั้น ได้มีการวางหลักเอาไว้ในหมวด 2 ธุรกิจนำเที่ยว แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ทั้งนี้ คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวนั้น สามารถที่จะแยกพิจารณาออกได้เป็น 2 ลักษณะด้วยกัน คือ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวที่เป็นบุคคลธรรมดา และ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวที่เป็นนิติบุคคล โดยมีรายละเอียดดังนี้

2) บุคคลธรรมดาขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

ในกรณีที่นายทะเบียนได้แจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวมาขอรับหลักประกันพร้อมทั้งดอกเบี้ยคืนแล้ว ถ้าผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวไม่มารับคืนภายในสองปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ให้หลักประกันพร้อมทั้งดอกเบี้ยดังกล่าวตกเป็นของกองทุน

²¹ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 41 เมื่อปรากฏผลจากการสอบหาข้อเท็จจริงตามมาตรา 40 ว่านักท่องเที่ยวผู้ใดได้รับความเสียหายจากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวรายใดและเป็นจำนวนเงินเท่าใด ให้นายทะเบียนสั่งจ่ายเงินจากกองทุนเพื่อชดเชยความเสียหายนั้นไปพลางก่อน และแจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวนั้นส่งคืนเงินชดเชยกองทุนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการจ่ายเงินชดเชยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวผู้ใดไม่ส่งเงินชดเชยกองทุนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนหักเงินจำนวนดังกล่าวจากหลักประกันที่วางไว้ตามมาตรา 18 ส่งคืนกองทุน

กรณีที่ได้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา มีความประสงค์ที่จะขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ได้มีการกำหนดคุณสมบัติเอาไว้ ดังนี้²²

ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา จะต้องเป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย และมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ในวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

อีกทั้ง ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นบุคคลธรรมดานั้น ก็จะต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้ด้วย คือ

(1) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว เนื่องจากขาดคุณสมบัติ หรือ เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวมาแล้ว และ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกลงสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวนั้น มีกรณีที่อาจถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวอีก ไม่ว่าจะเป็นเหตุเดียวกันหรือไม่ก็ตาม หรือ ประพฤติหรือปฏิบัติการใดอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 หรือ

²² พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 16 ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาต้อง

(1) มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (ก) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ในวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว
- (ข) มีสัญชาติไทย
- (ค) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย

(2) ไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นบุคคลล้มละลาย หรืออยู่ในระหว่างถูกพิทักษ์ทรัพย์

(ข) เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือเป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(ค) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวหรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

(ง) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา 46 (1) (3) หรือ (4) หรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ตามมาตรา 63 (1) (2) (3) หรือ (4) และยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(จ) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา 46 (5) หรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ตามมาตรา 63 (5)

(ฉ) เคยถูกเพิกถอนทะเบียนเป็นผู้นำเที่ยวมาแล้วยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว.

ก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักท่องเที่ยวหรือธุรกิจนำเที่ยวอย่างร้ายแรง และนายทะเบียนได้ตัดเตือนและสั่งระงับหรือให้แก้ไขแล้ว แต่ไม่ดำเนินการ และ ยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว²³

(2) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นมัลคฤเทศก์ เนื่องจากขาดคุณสมบัติ หรือ เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นมัลคฤเทศก์ และ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกลงโทษใช้ใบอนุญาตเป็นมัลคฤเทศก์นั้น มีกรณีที่น่าจะถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นมัลคฤเทศก์อีกไม่ว่าจะเป็นเหตุเดียวกันหรือไม่ก็ตาม หรือ ประพฤติหรือปฏิบัติการใดอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลคฤเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 หรือ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักท่องเที่ยวหรือธุรกิจนำเที่ยวอย่างร้ายแรงและนายทะเบียนได้ตัดเตือนและสั่งระงับหรือให้แก้ไขแล้ว แต่ไม่ดำเนินการ หรือ เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ และ ยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว²⁴

²³ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลคฤเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 46 ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวได้เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(1) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 16 (1) หรือมาตรา 17 (1) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 16 (2) (ก) (ข) (ง) (จ) หรือ (ฉ) หรือมาตรา 17 (2)

(2) (ยกเลิก)

(3) เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา 45 มาแล้ว และภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกลงโทษใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว นั้น มีกรณีที่น่าจะถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวอีก ไม่ว่าจะเป็นเหตุเดียวกันหรือไม่ก็ตาม

(4) ประพฤติหรือปฏิบัติการใดอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักท่องเที่ยวหรือธุรกิจนำเที่ยวอย่างร้ายแรง และนายทะเบียนได้ตัดเตือนและสั่งระงับหรือให้แก้ไขแล้ว แต่ไม่ดำเนินการ หรือ

(5) ต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับการค้า หรือความผิดฐานชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ นื้อ โกง โกงเจ้าหนี้ หรือข่มขืนตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดฐานนื้อ โกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการนื้อ โกงประชาชน

²⁴ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลคฤเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 63 ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นมัลคฤเทศก์ได้เมื่อปรากฏว่ามัลคฤเทศก์

(1) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 50 (1) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 50 (2) (ก) (ข) (ง) และ (จ)

(2) เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นมัลคฤเทศก์ตามมาตรา ๖๒ มาแล้ว และภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกลงโทษใช้ใบอนุญาตเป็นมัลคฤเทศก์นั้น มีกรณีที่น่าจะถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นมัลคฤเทศก์อีกไม่ว่าจะเป็นเหตุเดียวกันหรือไม่ก็ตาม

(3) อยู่ในระหว่างถูกพิทักษ์ทรัพย์

(4) เป็นบุคคลล้มละลาย

(5) เคยถูกเพิกถอนทะเบียนเป็นผู้นำเที่ยวมาแล้วยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(6) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว เนื่องจากต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับการค้า หรือความผิดฐานชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ น้อ โกง โกงเจ้าหนี้ หรือชกขอกตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดฐานน้อ โกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการน้อ โกงประชาชน²⁵

(7) เป็นบุคคลวิกลจริต

(3) ประพฤติหรือปฏิบัติารใดอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักท่องเที่ยวหรือธุรกิจนำเที่ยวอย่างร้ายแรง และนายทะเบียนได้ตัดเตือนและสั่งระงับหรือให้แก้ไขแล้ว แต่ไม่ดำเนินการ

(4) เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือ

(5) ต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดฐานชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ น้อ โกง โกงเจ้าหนี้ หรือชกขอกตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดฐานน้อ โกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการน้อ โกงประชาชน

ให้นำความในมาตรา 47 และมาตรา 48 มาใช้บังคับกับการแจ้งคำสั่งและการอุทธรณ์คำสั่งด้วยโดยอนุโลม

²⁵ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 46 ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวได้เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(1) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 16 (1) หรือมาตรา 17 (1) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 16 (2) (ก) (ข) (ง) (จ) หรือ (ฉ) หรือมาตรา 17 (2)

(2) (ยกเลิก)

(3) เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา 45 มาแล้ว และภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกลงสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวครั้งนั้น มีกรณีที่น่าจะถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวอีก ไม่ว่าจะเป็เหตุเดียวกันหรือไม่ก็ตาม

(4) ประพฤติหรือปฏิบัติารใดอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักท่องเที่ยวหรือธุรกิจนำเที่ยวอย่างร้ายแรง และนายทะเบียนได้ตัดเตือนและสั่งระงับหรือให้แก้ไขแล้ว แต่ไม่ดำเนินการ หรือ

(5) ต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับการค้า หรือความผิดฐานชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ น้อ โกง โกงเจ้าหนี้ หรือชกขอกตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดฐานน้อ โกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการน้อ โกงประชาชน.

(8) จิตพินเพื่อนไม่สมประกอบ

(9) เป็นคนไร้ความสามารถ

(10) เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ

(11) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ เนื่องจากต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดฐานชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ น้อ โกง โกงเจ้าหนี้ หรือยักยอกตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดฐานน้อ โกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการน้อ โกงประชาชน²⁶

(12) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(13) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

3) นิติบุคคลขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

กรณี ที่ผู้ใดซึ่งเป็นนิติบุคคล มีความประสงค์ที่จะขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ได้มีการกำหนดคุณสมบัติเอาไว้ดังนี้²⁷

²⁶ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 63 ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ได้เมื่อปรากฏว่ามัคคุเทศก์

(1) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 50 (1) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 50 (2) (ก) (ค) (ง) และ (จ)

(2) เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ตามมาตรา 62 มาแล้ว และภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์นั้น มีกรณีที่อาจถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์อีกไม่ว่าจะเป็นเหตุเดียวกันหรือไม่ก็ตาม

(3) ประพฤติหรือปฏิบัติการใดอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักท่องเที่ยวหรือธุรกิจนำเที่ยวอย่างร้ายแรง และนายทะเบียนได้ตัดเตือนและสั่งระงับหรือให้แก้ไขแล้ว แต่ไม่ดำเนินการ

(4) เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตพินเพื่อนไม่สมประกอบ หรือ

(5) ต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดฐานชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ น้อ โกง โกงเจ้าหนี้ หรือยักยอกตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดฐานน้อ โกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการน้อ โกงประชาชน

ให้นำความในมาตรา 47 และมาตรา 48 มาใช้บังคับกับการแจ้งคำสั่งและการอุทธรณ์คำสั่งด้วยโดยอนุโลม.

²⁷ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 17 ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นนิติบุคคลต้อง

(1) มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นนิติบุคคล จะต้องเป็นเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ซึ่งหากเป็นห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ผู้เป็นหุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิดชอบต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย ถ้าเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ทุนของบริษัทไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ดต้องเป็นของบุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย และกรรมการของบริษัทเกินกึ่งหนึ่งต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย กรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม

อีกทั้ง ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นนิติบุคคลนั้น ก็จะต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

- (1) ผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งมีลักษณะต้องห้าม โดยเป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวหรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์
- (2) ผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งมีลักษณะต้องห้าม โดยเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวและยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว
- (3) ผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งมีลักษณะต้องห้าม โดยเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์และยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว²⁸

(ก) เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ถ้าเป็นห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ผู้เป็นหุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิดชอบต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย ถ้าเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ทุนของบริษัทไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ดต้องเป็นของบุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย และกรรมการของบริษัทเกินกึ่งหนึ่งต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย

(ข) กรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 16

(2) ไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นนิติบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 16 (2) (ค) (ง) หรือ (จ)

(ข) มีผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 16 (2) (ค) (ง) หรือ (จ) หรือซึ่งพ้นจากการเป็นหุ้นส่วนของห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตาม (2) (ก) มาแล้วยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(ค) มีผู้ถือหุ้นซึ่งถือหุ้นเกินร้อยละห้ามีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 16 (2) (ค) (ง) หรือ (จ) หรือซึ่งพ้นจากการเป็นกรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตาม (2) (ก) มาแล้วยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

ความใน (2) (ข) และ (ค) ไม่นำมาใช้บังคับกับผู้ซึ่งเคยเป็นหุ้นส่วน กรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคล ซึ่งพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนร่วมหรือรู้เกี่ยวกับการกระทำของนิติบุคคลที่เป็นเหตุให้มีลักษณะต้องห้ามตาม (2) (ก).

²⁸ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

(4) ผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งมีลักษณะต้องห้าม โดยเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวเนื่องจากต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับการค้า หรือความผิดฐานชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ล้อ โกง โกงเจ้าหนี้ หรือยักยอกตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดฐานล่อ โกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการล่อ โกงประชาชน

(5) พ้นจากการเป็นหุ้นส่วนของห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามมาแล้วยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันขึ้นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(6) เป็นนิติบุคคลที่มีลักษณะต้องห้าม โดยเป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวหรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

(7) เป็นนิติบุคคลที่มีลักษณะต้องห้าม โดยเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวและยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับถึงวันขึ้นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(8) เป็นนิติบุคคลที่มีลักษณะต้องห้าม โดยเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์และยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับถึงวันขึ้นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว²⁹

มาตรา 16 ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาต้อง

(1) มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (ก) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ในวันขึ้นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว
- (ข) มีสัญชาติไทย
- (ค) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย

(2) ไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นบุคคลล้มละลาย หรืออยู่ในระหว่างถูกพิทักษ์ทรัพย์

(ข) เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(ค) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวหรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

(ง) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา 46 (1) (3) หรือ (4) หรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ตามมาตรา 63 (1) (2) (3) หรือ (4) และยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับถึงวันขึ้นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(จ) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา 46 (5) หรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ตามมาตรา 63 (5)

(ฉ) เคยถูกเพิกถอนทะเบียนเป็นผู้นำเที่ยวมาแล้วยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันขึ้นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว.

²⁹ เรื่องเดียวกัน, มาตรา 16.

(9) ผู้ถือหุ้นซึ่งถือหุ้นเกินร้อยละห้ามีลักษณะต้องห้าม โดยเป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวหรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

(10) ผู้ถือหุ้นซึ่งถือหุ้นเกินร้อยละห้ามีลักษณะต้องห้าม โดยเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวและยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(11) ผู้ถือหุ้นซึ่งถือหุ้นเกินร้อยละห้ามีลักษณะต้องห้าม โดยเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์และยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว³⁰

(12) พ้นจากการเป็นกรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามมาแล้วยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

ทั้งนี้ ความใน (2) (ข) และ (ค) ไม่นำมาใช้บังคับกับผู้ซึ่งเคยเป็นหุ้นส่วน กรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคล ซึ่งพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนร่วมหรือรู้เห็นกับการกระทำของนิติบุคคลที่เป็น

เหตุให้มีลักษณะต้องห้ามตาม (2) (ก) ตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

สำหรับการโฆษณาหรือชี้ชวนเกี่ยวกับรายการนำเที่ยว เมื่อพิจารณาแล้วนั้นสามารถที่จะแยกออกมาได้เป็น 3 เรื่องหลัก ๆ ด้วยกัน คือ รายละเอียดที่ต้องมีในเอกสารการโฆษณาหรือชี้ชวนเกี่ยวกับรายการนำเที่ยว การคุ้มครองนักท่องเที่ยวก่อนมีการนำเที่ยว และการคุ้มครองนักท่องเที่ยวระหว่างการนำเที่ยว โดยมีรายละเอียดดังนี้

4) การโฆษณาหรือชี้ชวนเกี่ยวกับรายการนำเที่ยว

กรณีที่ผู้ประกอบการนำเที่ยว จะกระทำการโฆษณาหรือชี้ชวนเกี่ยวกับรายการนำเที่ยวนั้น พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ได้มีการกำหนดให้ผู้ประกอบการนำเที่ยวนั้นต้องจัดทำเป็นเอกสาร โดยให้มีรายละเอียด ดังนี้³¹

³⁰ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 มาตรา 16.

³¹ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 26 ในการโฆษณาหรือชี้ชวนเกี่ยวกับรายการนำเที่ยว ให้ผู้ประกอบการนำเที่ยวจัดทำเป็นเอกสารซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อผู้ประกอบการนำเที่ยว และสถานที่และเลขที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว
- (2) ระยะเวลาที่ใช้ในการนำเที่ยว
- (3) ค่าบริการและวิธีการชำระค่าบริการ
- (4) ลักษณะและประเภทของยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง
- (5) จุดหมายปลายทางและที่แวะพัก รวมทั้งสถานที่สำคัญในการนำเที่ยว

(1) รายละเอียดในเรื่องจุดหมายปลายทางและที่แวะพัก รวมไปถึงสถานที่สำคัญในการนำเที่ยว

(2) รายละเอียดในการจัดให้มีการประกันภัยสำหรับอุบัติเหตุ

(3) รายละเอียดในเรื่องชื่อผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว สถานที่และเลขที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(4) รายละเอียดในเรื่องลักษณะและประเภทของที่พักรวมและจำนวนครั้งของอาหารที่จัดให้

(5) รายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนขั้นต่ำของนักท่องเที่ยวสำหรับการนำเที่ยว ในกรณีมีเงื่อนไขว่าต้องมีนักท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าจำนวนที่กำหนด

(6) รายละเอียดในเรื่องลักษณะและประเภทของยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง

(7) รายละเอียดเกี่ยวกับการจัดให้มีมัคคุเทศก์หรือผู้นำเที่ยว

(8) รายละเอียดในเรื่องค่าบริการและวิธีการชำระค่าบริการ

(9) รายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลาที่ใช้ในการนำเที่ยว

พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 กำหนดให้มีการคุ้มครองนักท่องเที่ยวก่อนมีการนำเที่ยว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ก่อนที่จะมีการรับชำระเงินค่าบริการ หากมีการเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวต้องแจ้งให้นักท่องเที่ยวทราบ

กรณีหลังจากที่มีการรับชำระเงินค่าบริการ หากมีการเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวและนักท่องเที่ยวไม่ประสงค์จะเดินทางผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวต้องคืนเงินที่รับชำระแล้วให้แก่นักท่องเที่ยวโดยไม่ชักช้า และจะหักค่าใช้จ่ายใด ๆ ไม่ได้³²

(6) ลักษณะและประเภทของที่พักรวมและจำนวนครั้งของอาหารที่จัดให้

(7) การจัดให้มีมัคคุเทศก์หรือผู้นำเที่ยว

(8) จำนวนขั้นต่ำของนักท่องเที่ยวสำหรับการนำเที่ยว ในกรณีมีเงื่อนไขว่าต้องมีนักท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าจำนวนที่กำหนด

(9) การจัดให้มีการประกันภัยสำหรับอุบัติเหตุ.

³² พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 27 การเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวให้ผิดไปจากที่ได้โฆษณาหรือชี้ชวนไว้ตามมาตรา 26 ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวต้องแจ้งให้นักท่องเที่ยวทราบก่อนรับชำระเงินค่าบริการ

การเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวภายหลังจากที่นักท่องเที่ยวชำระเงินค่าบริการแล้ว หากนักท่องเที่ยวไม่ประสงค์จะเดินทาง ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวต้องคืนเงินที่รับชำระแล้วให้แก่นักท่องเที่ยวโดยไม่ชักช้า และจะหักค่าใช้จ่ายใด ๆ ไม่ได้.

หากผู้ประกอบการกิจการนำเที่ยวคนใดไม่ปฏิบัติตาม ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ 5,000 ถึง 50,000 บาท³³

กรณีที่นักท่องเที่ยวชำระเงินค่าบริการแล้วไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนถ้ามีเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวไม่สามารถเดินทางได้เฉพาะตัว โดยมีใจความผิดของผู้ประกอบการกิจการนำเที่ยว ให้ผู้ประกอบการกิจการนำเที่ยวจ่ายเงินคืนให้แก่นักท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าอัตราตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

กรณีที่นักท่องเที่ยวชำระเงินค่าบริการแล้วไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนถ้ามีเหตุให้ต้องยกเลิกการนำเที่ยวตามที่ได้อนุญาตไว้ โดยมีใจความผิดของผู้ประกอบการกิจการนำเที่ยว ให้ผู้ประกอบการกิจการนำเที่ยวจ่ายเงินคืนให้แก่นักท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าอัตราตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

กรณีของการยกเลิกการนำเที่ยวเกิดจากกรณีที่มีนักท่องเที่ยวไม่ครบจำนวนขั้นต่ำของนักท่องเที่ยวสำหรับการนำเที่ยว อันเป็นความผิดของผู้ประกอบการกิจการนำเที่ยว ผู้ประกอบการกิจการนำเที่ยวต้องคืนเงินทั้งหมดให้แก่นักท่องเที่ยว

กรณีของการยกเลิกการนำเที่ยวที่เกิดจากเหตุใด ๆ อันเป็นความผิดของผู้ประกอบการกิจการนำเที่ยว ผู้ประกอบการกิจการนำเที่ยวต้องคืนเงินทั้งหมดให้แก่นักท่องเที่ยว³⁴

5) หลักเกณฑ์การคุ้มครองนักท่องเที่ยวระหว่างการนำเที่ยว

พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 กำหนดให้มีการคุ้มครองนักท่องเที่ยวระหว่างการนำเที่ยว โดยมีรายละเอียด ดังนี้³⁵

³³ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 83 ผู้ประกอบการกิจการนำเที่ยวผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 25 มาตรา 26 มาตรา 27 หรือมาตรา 37 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงห้าหมื่นบาท

³⁴ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 28 ในกรณีที่นักท่องเที่ยวชำระเงินค่าบริการแล้วไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนถ้ามีเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวไม่สามารถเดินทางได้เฉพาะตัว หรือมีเหตุให้ต้องยกเลิกการนำเที่ยวตามที่ได้อนุญาตไว้ ทั้งนี้ โดยมีใจความผิดของผู้ประกอบการกิจการนำเที่ยว ให้ผู้ประกอบการกิจการนำเที่ยวจ่ายเงินคืนให้แก่นักท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าอัตราตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าการยกเลิกการนำเที่ยวเกิดจากกรณีมีนักท่องเที่ยวไม่ครบจำนวนตามที่กำหนดในมาตรา 26 (8) หรือเกิดจากเหตุใด ๆ อันเป็นความผิดของผู้ประกอบการกิจการนำเที่ยว ผู้ประกอบการกิจการนำเที่ยวต้องคืนเงินทั้งหมดให้แก่นักท่องเที่ยว

³⁵ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

ผู้ประกอบการที่เกี่ยวจะเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวระหว่างที่มีการนำเที่ยวไม่ได้ ยกเว้นเฉพาะในกรณีที่เป็นเหตุสุดวิสัย หรือ นักท่องเที่ยวให้ความยินยอม

สำหรับการเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวของผู้ประกอบการที่เกี่ยวระหว่างที่มีการนำเที่ยว ผู้ประกอบการที่เกี่ยวต้องจ่ายเงินค่าบริการคืนให้แก่นักท่องเที่ยวตามสัดส่วน ยกเว้นเฉพาะในกรณีที่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวจะพิสูจน์ได้ว่าการเปลี่ยนแปลงรายการนั้นทำให้ตนมีค่าใช้จ่ายเท่าหรือสูงกว่าเดิม

6) การสิ้นสุดลงของใบอนุญาตประกอบการนำเที่ยว

พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 กำหนดให้การสิ้นสุดลงของใบอนุญาตประกอบการนำเที่ยว มีรายละเอียดดังต่อไปนี้³⁶

(1) กรณีที่ใบอนุญาตประกอบการนำเที่ยวของผู้ประกอบการนำเที่ยวนั้นสิ้นสุดลง โดยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการนำเที่ยว เนื่องจากผู้ประกอบการที่เกี่ยวต้องคำพิพากษา อันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับการค้า หรือความผิดฐานชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ น้อ โกง โกง เจ้าหนี้ หรือยักยอกตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดฐานน้อ โกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการน้อ โกงประชาชน

(2) กรณีที่ใบอนุญาตประกอบการนำเที่ยวของผู้ประกอบการนำเที่ยวนั้นสิ้นสุดลง โดยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการนำเที่ยว เนื่องจากเคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบการนำเที่ยว มาแล้ว และภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบการนำเที่ยวนั้น มีกรณีที่น่าจะถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบการนำเที่ยวอีก ไม่ว่าจะเป็เหตุเดียวกันหรือไม่ก็ตาม

มาตรา 29 ในระหว่างการนำเที่ยว ผู้ประกอบการที่เกี่ยวจะเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากนักท่องเที่ยวหรือเป็นเหตุสุดวิสัย

การเปลี่ยนแปลงรายการนำเที่ยวตามวรรคหนึ่ง ผู้ประกอบการที่เกี่ยวต้องจ่ายเงินค่าบริการคืนให้แก่นักท่องเที่ยวตามสัดส่วน เว้นแต่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวจะพิสูจน์ได้ว่าการเปลี่ยนแปลงรายการนั้นทำให้ตนมีค่าใช้จ่ายเท่าหรือสูงกว่าเดิม

³⁶ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 36 ใบอนุญาตประกอบการนำเที่ยวนั้นสิ้นสุดลง เมื่อผู้ประกอบการที่เกี่ยว

(1) ตายหรือสิ้นสุดความเป็นนิติบุคคล

(1/1) ไม่ได้รับการต่ออายุใบอนุญาตประกอบการนำเที่ยวตามมาตรา 22/1

(2) เลิกประกอบกิจการตามมาตรา 38 หรือ

(3) ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการนำเที่ยวตามมาตรา 46

(3) กรณีที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวนั้นสิ้นสุดลง โดยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว เนื่องจากประพฤติหรือปฏิบัติการใดอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักท่องเที่ยวหรือธุรกิจนำเที่ยวอย่างร้ายแรง และนายทะเบียนได้ ตักเตือนและสั่งระงับหรือให้แก้ไขแล้ว แต่ไม่ดำเนินการ

(4) กรณีที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวนั้นสิ้นสุดลง โดยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว เนื่องจากขาดคุณสมบัติ³⁷

(5) กรณีที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวนั้นสิ้นสุดลง เนื่องจากไม่ได้รับการต่ออายุใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว³⁸

(6) กรณีที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวนั้นสิ้นสุดลง เนื่องจากเลิกประกอบกิจการ³⁹

³⁷ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 46 ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวได้เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(1) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 16 (1) หรือมาตรา 17 (1) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 16 (2) (ก) (ข) (ง) (จ) หรือ (ฉ) หรือมาตรา 17 (2)

(2) (ยกเลิก)

(3) เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา 45 มาแล้ว และภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกลงสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวนั้น มีกรณีที่น่าจะถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวอีก ไม่ว่าจะเป็เหตุเดียวกันหรือไม่ก็ตาม

(4) ประพฤติหรือปฏิบัติการใดอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักท่องเที่ยวหรือธุรกิจนำเที่ยวอย่างร้ายแรง และนายทะเบียนได้ตักเตือนและสั่งระงับหรือให้แก้ไขแล้ว แต่ไม่ดำเนินการ หรือ

(5) ต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับการค้า หรือความผิดฐานชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ นื้อ โกง โกงเจ้าหนี้ หรือยักยอกตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดฐานนื้อ โกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการนื้อ โกงประชาชน

³⁸ มาตรา 22/1 ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวให้มีอายุสองปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตต้องยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ และเมื่อได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตแล้ว ให้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งการไม่อนุญาตจากนายทะเบียน และให้นำความในมาตรา 19 มาตรา 20 มาตรา 21 และมาตรา 22 มาใช้บังคับกับการต่ออายุใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวด้วยโดยอนุโลม

(7) กรณีที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวนั้นสิ้นสุดลง เนื่องจากตายหรือสิ้นสุดความเป็นนิติบุคคล

(8) กรณีที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดลง เนื่องจากไม่ได้รับการต่ออายุ ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวมีหน้าที่ดำเนินการตามข้อผูกพันที่มีอยู่กับนักท่องเที่ยวก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นสุดลง

(9) กรณีที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดลง เนื่องจากเลิกประกอบกิจการ ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวมีหน้าที่ดำเนินการตามข้อผูกพันที่มีอยู่กับนักท่องเที่ยวก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นสุดลง

(10) กรณีที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดลง เนื่องจากถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวมีหน้าที่ดำเนินการตามข้อผูกพันที่มีอยู่กับนักท่องเที่ยวก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นสุดลง⁴⁰

7) การวางหลักประกันในการประกอบธุรกิจนำเที่ยว

พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 กำหนดเรื่องหลักเกณฑ์ในการวางหลักประกันในการประกอบธุรกิจนำเที่ยว ไว้ดังนี้

กรณีที่มีผู้ร้องเรียนหรือความปรากฏต่อนายทะเบียนว่านักท่องเที่ยวผู้ใดได้รับความเสียหายจากการที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงเกี่ยวกับธุรกิจนำเที่ยวหรือตามที่ได้โฆษณาหรือชี้ชวนไว้ ให้นายทะเบียนสอบหาข้อเท็จจริง วินิจฉัยโดยเร็วและเป็นธรรม⁴¹

³⁹ มาตรา 38 ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งประสงค์จะเลิกประกอบกิจการ ให้แจ้งให้นายทะเบียนทราบ พร้อมทั้งส่งคืนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวแก่นายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เลิกประกอบกิจการการเลิกประกอบกิจการไม่เป็นเหตุให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวพ้นจากความรับผิดชอบที่มีต่อนักท่องเที่ยวตามพระราชบัญญัตินี้

⁴⁰ มาตรา 37 ในกรณีที่ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวสิ้นสุดลงตามมาตรา 36 (1/1) (2) หรือ (3) ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวมีหน้าที่ดำเนินการตามข้อผูกพันที่มีอยู่กับนักท่องเที่ยวก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นสุดลง โดยต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

⁴¹ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 40 เมื่อมีผู้ร้องเรียนหรือปรากฏต่อนายทะเบียนว่านักท่องเที่ยวผู้ใดได้รับความเสียหายจากการที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงเกี่ยวกับธุรกิจนำเที่ยวหรือตามที่ได้โฆษณาหรือชี้ชวนไว้ หรือตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนดำเนินการสอบหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยโดยเร็วและเป็นธรรม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ในการดำเนินการสอบหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนรับฟังคำชี้แจงของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งถูกกล่าวหาประกอบด้วย

กรณีที่เกิดจากการสอบหาข้อเท็จจริงว่านักท่งที่ข่วผู้ใดได้รับความเสียหายจากผู้ประกอบธุรกิจนำที่ข่วรายใดและเป็นจำนวนเงินเท่าใด ให้นายทะเบียนสั่งจ่ายเงินจากกองทุนและแจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจนำที่ข่วนั้นส่งคืนเงินชดใช้กองทุนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง⁴²

หลักประกันที่ผู้ประกอบธุรกิจนำที่ข่ววางไว้ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี ตราบเท่าที่ผู้ประกอบธุรกิจนำที่ข่วยังไม่พ้นจากความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำที่ข่วและ มัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559⁴³

นักท่งที่ข่วหรือผู้ประกอบธุรกิจนำที่ข่วคนใดไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของนายทะเบียน สามารถอุทธรณ์คำสั่ง โดยทำเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการได้ภายใน 30 วัน⁴⁴

⁴² พระราชบัญญัติธุรกิจนำที่ข่วและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 41 เมื่อปรากฏผลจากการสอบหาข้อเท็จจริงตามมาตรา 40 ว่านักท่งที่ข่วผู้ใดได้รับความเสียหายจากผู้ประกอบธุรกิจนำที่ข่วรายใดและเป็นจำนวนเงินเท่าใด ให้นายทะเบียนสั่งจ่ายเงินจากกองทุนเพื่อ ชดเชยความเสียหายนั้น ไปพลางก่อน และแจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจนำที่ข่วนั้นส่งคืนเงินชดใช้กองทุนภายในสิบห้า วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการจัดเงินชดเชยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ กำหนด

ผู้ประกอบธุรกิจนำที่ข่วผู้ใดไม่ส่งเงินชดใช้กองทุนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียน หักเงินจำนวนดังกล่าวจากหลักประกันที่วางไว้ตามมาตรา 18 ส่งคืนกองทุน

⁴³ พระราชบัญญัติธุรกิจนำที่ข่วและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 39 หลักประกันที่ผู้ประกอบธุรกิจนำที่ข่ววางไว้ตามมาตรา 18 ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการ บังคับคดี ตราบเท่าที่ผู้ประกอบธุรกิจนำที่ข่วยังไม่พ้นจากความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่ใบอนุญาตสิ้นสุดลง ผู้ประกอบธุรกิจนำที่ข่วจะขอรับคืนหลักประกันที่วางไว้พร้อมทั้งดอก ผลได้ก็ต่อเมื่อได้ชำระหนี้ที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้เสร็จสิ้นแล้ว

ในกรณีที่นายทะเบียนได้แจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจนำที่ข่วมาขอรับหลักประกันพร้อมทั้งดอกผลคืน แล้ว ถ้าผู้ประกอบธุรกิจนำที่ข่วไม่มารับคืนภายในสองปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ให้หลักประกันพร้อมทั้งดอกผล ดังกล่าวตกเป็นของกองทุน

⁴⁴ พระราชบัญญัติธุรกิจนำที่ข่วและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 43 นักท่งที่ข่วหรือผู้ประกอบธุรกิจนำที่ข่วซึ่งไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของนายทะเบียนตาม มาตรา 41 มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง จากนายทะเบียน

ให้คณะกรรมการพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ กรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวไม่ต้องรับผิดชอบในความเสี่ยงภัยนั้นหรือรับผิดชอบเพียงบางส่วนและเป็นกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวได้จ่ายเงินชดใช้กองทุนตามคำสั่งของนายทะเบียนแล้วหรือเป็นกรณีที่นายทะเบียนได้หักเงินจากหลักประกันที่วางไว้ส่งคืนกองทุนและผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวได้วางหลักประกันเพิ่มจนครบถ้วนแล้ว คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้นายทะเบียนจ่ายเงินกองทุนคืนให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวทั้งหมดหรือตามส่วนที่ไม่ต้องรับผิดชอบ

ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ กรณีที่จำนวนเงินที่ส่งจ่ายจากกองทุนต่ำกว่าความเสี่ยงภัยที่นักท่องเที่ยวได้รับ คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้นายทะเบียนจ่ายเงินจากกองทุนเพิ่มเติมให้แก่นักท่องเที่ยวตามที่คณะกรรมการกำหนด และแจ้งให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวส่งเงินจำนวนดังกล่าวชดใช้กองทุนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ยกเว้นเฉพาะกรณีที่คณะกรรมการจะเห็นว่าความเสี่ยงภัยที่ต้องจ่ายเพิ่มเติม นั้น มิใช่เป็นความผิดของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว⁴⁵

สำหรับอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนในการสั่งเกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบการธุรกิจนำเที่ยว เมื่อพิจารณาแล้วนั้นสามารถที่จะแยกออกมาได้เป็น 2 เรื่องหลักๆด้วยกัน คือ อำนาจในการสั่ง

การอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้ชะลอการส่งเงินชดใช้กองทุนและการหักเงินจากหลักประกันส่งคืนกองทุนตามมาตรา 41 และการวางหลักประกันเพิ่มตามมาตรา 42 เว้นแต่คณะกรรมการจะผ่อนผันให้เป็นการเฉพาะราย

ในกรณีที่นักท่องเที่ยวตาย ให้ทายาทหรือผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิอุทธรณ์ได้เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยว.

⁴⁵ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 44 ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้คณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) กรณีที่จำนวนเงินที่ส่งจ่ายจากกองทุนต่ำกว่าความเสี่ยงภัยที่นักท่องเที่ยวได้รับ ให้คณะกรรมการสั่งให้นายทะเบียนจ่ายเงินจากกองทุนเพิ่มเติมให้แก่นักท่องเที่ยวตามที่คณะกรรมการกำหนด และแจ้งให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวส่งเงินจำนวนดังกล่าวชดใช้กองทุนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และให้นำความในมาตรา 41 วรรคสาม และมาตรา 42 มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่คณะกรรมการจะเห็นว่าความเสี่ยงภัยที่ต้องจ่ายเพิ่มเติม นั้น มิใช่เป็นความผิดของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว จะไม่สั่งให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวส่งเงินจำนวนดังกล่าวชดใช้กองทุนก็ได้

(2) กรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวไม่ต้องรับผิดชอบในความเสี่ยงภัยนั้นหรือรับผิดชอบเพียงบางส่วนและเป็นกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวได้จ่ายเงินชดใช้กองทุนตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา 41 แล้ว หรือเป็นกรณีที่นายทะเบียนได้หักเงินจากหลักประกันที่วางไว้ตามมาตรา 18 ส่งคืนกองทุนและผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวได้วางหลักประกันเพิ่มจนครบถ้วนแล้ว ให้คณะกรรมการสั่งให้นายทะเบียนจ่ายเงินกองทุนคืนให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวทั้งหมดหรือตามส่วนที่ไม่ต้องรับผิดชอบแล้วแต่กรณี

ให้กรมแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มิคำวินิจฉัย

พักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว และ อำนาจในการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว โดยมีรายละเอียดดังนี้

8) นายทะเบียนสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 กำหนดให้นายทะเบียนมีอำนาจในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวไว้ ดังนี้⁴⁶

นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวได้ไม่เกินครั้งละหกเดือน เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ไม่วางหลักประกันเพิ่มจนครบถ้วนเกินหกเดือน

นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวได้ไม่เกินครั้งละหกเดือน เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินกิจการที่กำหนดเป็นครั้งคราวหรือประจำ⁴⁷

⁴⁶ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 45 ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวได้ไม่เกินครั้งละหกเดือน เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว

(1) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา 12 (3)

(2) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา23 มาตรา26 มาตรา30 มาตรา31 มาตรา32 มาตรา33 หรือมาตรา 34

(3) (ยกเลิก)

(4) ไม่วางหลักประกันเพิ่มจนครบถ้วนเกินหกเดือนนับแต่วันครบกำหนดเวลาตามมาตรา 42 หรือมาตรา 44 (1) หรือ

(5) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา 76

⁴⁷ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 76 ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้นายทะเบียนมีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในระหว่างเวลาทำการหรือเข้าไปในยานพาหนะที่นักท่องเที่ยวใช้เดินทาง เพื่อตรวจสอบให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(2) สั่งให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินกิจการที่กำหนดเป็นครั้งคราวหรือประจำ ตามแบบ รายละเอียด และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(3) เรียกให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ตัวแทนหรือลูกจ้าง มัคคุเทศก์ หรือผู้นำเที่ยวมาให้อัยคำหรือชี้แจงเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจนำเที่ยว หรือการปฏิบัติหน้าที่มัคคุเทศก์หรือผู้นำเที่ยว แล้วแต่กรณี หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อตรวจสอบ

นายทะเบียนจะมอบหมายเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ใช้อำนาจตามวรรคหนึ่งก็ได้

การใช้อำนาจของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเกินสมควร

นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวได้ไม่เกินครึ่งละหกลเดือน เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งก็คือ การออกระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรฐานการประกอบธุรกิจนำเที่ยวและมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของมัคคุเทศก์และผู้นำเที่ยวที่จะพึงปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยว และความรับผิดชอบที่มีต่อนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว รวมทั้งค่าตอบแทนหรือความคุ้มครองที่มัคคุเทศก์และผู้นำเที่ยวจะพึงได้รับจากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว⁴⁸

ให้นายทะเบียนส่งหนังสือแจ้งคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวทราบภายในห้าวันนับแต่วันที่มิคำสั่ง⁴⁹

⁴⁸ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 12 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดแผนงานและมาตรการต่าง ๆ เกี่ยวกับการส่งเสริม พัฒนา และกำกับดูแลธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

(2) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

(3) ออกระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรฐานการประกอบธุรกิจนำเที่ยวและมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของมัคคุเทศก์และผู้นำเที่ยวที่จะพึงปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยว และความรับผิดชอบที่มีต่อนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ตลอดจนค่าตอบแทนหรือความคุ้มครองที่มัคคุเทศก์และผู้นำเที่ยวจะพึงได้รับจากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(4) ประกาศกำหนดเขตพื้นที่ในท้องถิ่นหรือชุมชนใดเพื่อให้มัคคุเทศก์ซึ่งได้รับการยกเว้นคุณสมบัติตามมาตรา 51 ทำหน้าที่มัคคุเทศก์ รวมทั้งกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในท้องถิ่นหรือชุมชนนั้น ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

(5) ออกระเบียบเกี่ยวกับการเปิดบัญชีเงินฝากและการเบิกจ่ายจากบัญชีเงินฝากสำหรับหลักประกันที่เป็นเงินสดตามมาตรา 18 รวมทั้งการคืนหลักประกันตามมาตรา 39

(6) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการสอบหาข้อเท็จจริงและการวินิจฉัยของนายทะเบียนตามมาตรา 40

(7) ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราการจ่ายเงินชดเชยให้แก่นักท่องเที่ยวซึ่งได้รับความเสียหายจากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา 41

(8) พิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

(9) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเก็บรักษาและการบริหารเงินและทรัพย์สินของกองทุนตามมาตรา 71

(10) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี

⁴⁹ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

9) นายทะเบียนสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว

พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 กำหนดให้นายทะเบียนมีอำนาจในการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวไว้ ดังนี้⁵⁰

ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวได้เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ประพฤติหรือปฏิบัติการใดอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว และมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักท่องเที่ยวหรือธุรกิจนำเที่ยวอย่างร้ายแรง และนายทะเบียนได้คัดเตือนและสั่งระงับหรือให้แก้ไขแล้ว แต่ไม่ดำเนินการ

ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวได้เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับการค้า หรือความผิด

มาตรา 47 ให้นายทะเบียนส่งหนังสือแจ้งคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว ตามมาตรา 45 หรือมาตรา 46 แล้วแต่กรณี ให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวทราบภายในห้าวันนับแต่วันที่คำสั่งดังกล่าว

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง นายทะเบียนจะส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ทางโทรสาร ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

⁵⁰ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 46 ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวได้เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(1) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 16 (1) หรือมาตรา 17 (1) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 16 (2) (ก) (ข) (ง) (จ) หรือ (ฉ) หรือมาตรา 17 (2)

(2) (ยกเลิก)

(3) เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๕ มาแล้ว และภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกลงสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวนั้น มีกรณีที่น่าจะถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวอีก ไม่ว่าจะเป็เหตุเดียวกันหรือไม่ก็ตาม

(4) ประพฤติหรือปฏิบัติการใดอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักท่องเที่ยวหรือธุรกิจนำเที่ยวอย่างร้ายแรง และนายทะเบียนได้คัดเตือนและสั่งระงับหรือให้แก้ไขแล้ว แต่ไม่ดำเนินการ หรือ

(5) ต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับการค้า หรือความผิดฐานชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ น้อ โกง โกงเจ้าหนี้ หรือขกขอกตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดฐานน้อ โกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการน้อ โกงประชาชน

ฐานชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ น้อ โกง โกงเจ้าหนี้ หรือยกยอกตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดฐานน้อ โกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการน้อ โกงประชาชน

ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวได้เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวมาแล้ว และภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวนั้น มีกรณีที่อาจถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวอีก ไม่ว่าจะเป็เหตุเดียวกันหรือไม่ก็ตาม

ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวได้เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม

กรณี ที่บุคคลใด มีความประสงค์ที่จะขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้นำเที่ยว พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ได้มีการกำหนดคุณสมบัติเอาไว้ ดังนี้⁵¹

ผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้นำเที่ยว จะต้องเป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี บริบูรณ์ในวันยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้นำเที่ยว และ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขามัคคุเทศก์หรือสาขาการท่องเที่ยวที่มีวิชาเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ หรือสำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในสาขามัคคุเทศก์หรือสาขาการท่องเที่ยวที่มีวิชาเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ไม่น้อยกว่าที่คณะกรรมการกำหนด หรือสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่า

⁵¹ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

มาตรา 64/1 ผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้นำเที่ยวต้อง

(1) มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(ก) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ในวันยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้นำเที่ยว

(ข) มีสัญชาติไทย

(ค) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขามัคคุเทศก์หรือสาขาการท่องเที่ยวที่มีวิชาเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ หรือสำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในสาขามัคคุเทศก์หรือสาขาการท่องเที่ยวที่มีวิชาเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ไม่น้อยกว่าที่คณะกรรมการกำหนด หรือสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าและได้รับวุฒิบัตรว่าได้ผ่านการฝึกอบรมวิชามัคคุเทศก์หรือผู้นำเที่ยวตามหลักสูตรและสถานฝึกอบรมที่คณะกรรมการกำหนด

(2) ไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นโรคพิษสุราเรื้อรังหรือติดยาเสพติดให้โทษ หรือเป็นโรคติดต่อที่คณะกรรมการกำหนด

(ข) เคยถูกเพิกถอนทะเบียนเป็นผู้นำเที่ยวมาแล้วยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้นำเที่ยว

มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าและได้รับวุฒิปริญญาตรีผ่านการฝึกอบรมวิชามัคคุเทศก์หรือผู้นำเที่ยวตามหลักสูตรและสถานฝึกอบรมที่คณะกรรมการกำหนด

นอกจากนั้น ผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้นำเที่ยว นั้น ก็จะต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้ด้วย คือ

(1) เคยถูกเพิกถอนทะเบียนเป็นผู้นำเที่ยวมาแล้วยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้นำเที่ยว

(2) เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง

(3) ติดยาเสพติดให้โทษ

(4) เป็นโรคติดต่อ

3.2.3 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

วิสัยทัศน์ประเทศไทย “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคตินัยประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศ และภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และ มีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศ มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและ โปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชน มีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียง กับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัย และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืน จนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมี

สุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน มีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจน เศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนา ที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษา และการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะ ต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภค เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

เป้าหมายและประเด็นการพัฒนาตามยุทธศาสตร์

ประเด็นข้อที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกရာช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคมนาคม เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคาม และภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน และมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อ

เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการ ของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

ประเด็นข้อที่ 2 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนา ที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ (1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศ ในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับ บริบทของ เศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (2) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่ออนาคต ผ่านการพัฒนา โครงสร้าง พื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้าง พื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนา อุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (3) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของ ผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของ ตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับ อนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้าง งานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุน ในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการ กินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราว เดียวกัน

ประเด็นข้อที่ 3 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มี เป้าหมาย การพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทย มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุก ช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษา ศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะ สื่อสาร ภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนา ตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ผู้การเป็นคน ไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

ประเด็นข้อที่ 4 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม การสร้าง โอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมาย การพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของ ภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุน การรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความ รับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของ

ชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทย ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

ประเด็นข้อที่ 5 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกัน ทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

ประเด็นข้อที่ 6 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม